

SB-0120

Second Year B. A. Examination

March / April - 2011

**Economics : Paper - II
(Indian Economy)**

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : (૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. A.

Name of the Subject :
ECONOMICS - 2

Subject Code No. : 0 1 2 0 Section No. (1, 2,.....): NIL

Seat No. : [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
- (૩) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો :

- (૧) પ્રાયમરી માર્કેટ અને સેકન્ડરી માર્કેટ એટલે શું ?
- (૨) રિપો-રેટ અને રિવર્સ રિપો-રેટ એટલે શું ?
- (૩) ભારતની રાજકોષીય નીતિના મુખ્ય હેતુઓનો નિર્દેશ કરો.
- (૪) સમવાયતંત્ર એટલે શું ?
- (૫) રૂપિયાનું રૂપાંતરણીયતા એટલે શું ?
- (૬) ગુજરાતમાં બાળકોમાં શાળા છોડી જવાનું ઊંચું પ્રમાણ કેમ જોવા મળે છે ?
- (૭) ગુજરાતમાં ઔદ્યોગિક માંદગી માટેનાં ચાર જવાબદાર પરિબલો જણાવો.

૨ માનવ વિકાસ આંક એટલે શું ? તાજેતરના ભારતના માનવ વિકાસ આંકનાં વલણોનું પરીક્ષણ કરો અને માનવ વિકાસ ખ્યાલનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

૨ નાણાકીય નીતિ એટલે શું ? રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિનાં હેતુઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

૩ ભારતમાં છેલ્લા નાણાપંચની ભલામણો તપાસી તેની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૩ આયોજનકાળ દરમ્યાન ભારતના વિદેશ વેપારના કદ, બંધારણ અને દિશામાં થયેલા પરિવર્તનો તપાસો.

૪ ભારતમાં નવા આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ ગુજરાતના ઔદ્યોગિક અને કૃષિક્ષેત્રના વિકાસનો પરિચય આપો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

- (૧) ભારતમાં આયાત અવેજીકરણનો કાર્યક્રમ
- (૨) ગુજરાતનું સામાજિક આંતરસ્તરીય માળખું
- (૩) ગુજરાતમાં બંદર વિકાસની સમીક્ષા
- (૪) ભારતની કર વ્યવસ્થાની મુખ્ય ઊણાપો
- (૫) ભારત સરકારની તાજેતરની આયાત-નિકાસ નીતિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 is compulsory.
(3) All questions carry equal marks.

1 Write short answer to the following questions :

- (1) What is the meaning of primary market and secondary market?
- (2) What is repo-rate and reverse repo-rate?
- (3) State the objectives of Indian Fiscal Policy.
- (4) What is Federal Finance?
- (5) What is meant by convertibility of rupee?
- (6) Why the school children drop out ratio is very high in Gujarat?
- (7) State four factor of Industrial sickness in Gujarat.

- 2 What is human development? Examine the recent trends in human development index of India. Explain the importance of human development concept.

OR

- 2 What is meant by Monetary Policy? State the objectives and limitations of monetary policy of the Reserve Bank of India.
- 3 Critically evaluate the recommendations of last Finance Commission in India.

OR

- 3 Examine the changes which have taken place in the size, structure and direction of India's foreign trade during the plan period in India.
- 4 Evaluate the new Economic reforms programme in India.

OR

- 4 Give brief introduction of industrial and agricultural sector's development of Gujarat.
- 5 Write notes : (any two)
- (1) Programme of import substitution in India.
  - (2) Social infrastructure of Gujarat
  - (3) Evaluation of port development in Gujarat
  - (4) Main deficiencies of India's Tax structure.
  - (5) The latest (New) Import Export policy of Indian Government.
